

Goedkeuring van de op 1 Maart 1954 te Londen tot stand gekomen Internationale Tin Overeenkomst met Bijlagen

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

I. Zowel in de prijzen als in de productie, de consumptie en de voorraden van tin hebben zich, van het begin van de 20ste eeuw af, grote fluctuaties voorgedaan, die de economie van de tinproducerende landen steeds ernstig hebben beïnvloed. In een poging het effect van deze buitensporige variaties te verzachten, hebben de voornaamste productielanden na de eerste wereldoorlog enige malen gezamenlijke maatregelen genomen ter regulering van de tinexport. Deze overeenkomsten leidden in 1931 tot de stichting van het „International Tin Committee”, dat tot aan de tweede wereldoorlog de tinexport controleerde. Nederlandsch-Indië, Malakka, Bolivia, Nigeria, Thailand en de Belgische Congo waren leden van dit Tin Committee, dat aldus nagenoeg 90 pct. van de wereldproductie van tin vertegenwoordigde. In 1946 hield het International Tin Committee formeel op te bestaan.

Intussen was in 1945 in Washington door de „Combined Materials Board” het „Combined Tin Committee” ingesteld, welk lichaam belast werd met de distributie van de toen schaars ter beschikking komende tin over de in aanmerking komende verbruikslanden. De tinproductie diende weer op peil gebracht te worden. In het midden van 1949 scheen een bevredigende toestand bereikt en werd het stelsel van toewijzingen verlaten; enige maanden later beëindigde het „Combined Tin Committee” zijn werkzaamheden.

In 1946 werd te Londen op uitnodiging van de Britse Regering een internationale tinconferentie gehouden, waaraan de voornaamste acht productie- en verbruikslanden deelnamen. Reeds toen werd voorzien, dat op den duur een aanmerkelijk tinoverschot zou ontstaan, en werd besloten de „International Tin Study Group” op te richten. Deze Studiegroep hield haar eerste bijeenkomst in 1947 te Brussel; gedelegeerden en waarnemers van twintig landen waren aanwezig. Leden-oprichters waren: Australië, België, Bolivia, Canada, Frankrijk, Groot-Britannië en Noord-Ierland met zijn overzeese gebieden, India, Italië, Thailand en de Verenigde Staten. In 1950 is Indonesië en in 1953 zijn de Bondsrepubliek Duitsland en Japan lid geworden. Besloten werd, dat de voornaamste taken van de Studiegroep zouden zijn: het bestuderen van de gezamenlijke tinproblemen der deelnemende landen, voor zover die problemen niet langs de wegen ener normale ontwikkeling konden worden opgelost, en het formuleren en uitbrengen van aanbevelingen ter zake aan de leden. Het secretariaat van de Studiegroep werd te 's-Gravenhage gevestigd.

De tweede vergadering van de Studiegroep vond in 1948 te Washington plaats, waar tot de oprichting van een Werkgroep werd besloten, die tot taak kreeg, de wenselijkheid te onderzoeken van een internationale tinovereenkomst volgens geest en bedoelingen van het Havana Charter, om bij positieve beantwoording van die vraag over te gaan tot het opstellen van een ontwerp.

Na een aantal vergaderingen van de Studiegroep en daarmee verband houdende werkzaamheden van de Werkgroep kwam in 1950 te Parijs een ontwerp-tinovereenkomst tot stand (De „Paris draft 1950”), die eind 1950 te Genève in een door de Verenigde Naties belegde Conferentie werd behandeld. De Verenigde Staten, de belangrijkste consument, hadden zich te Parijs, in

afwijking van de meerderheid, tegen het houden van de Conferentie der Verenigde Naties uitgesproken, daar zij de tijd voor definitieve regelingen nog niet rijp achtten. De Tinconferentie van 1950 werd bijgewoond door gedelegeerden en waarnemers van 23 landen, waaronder alle leden van de Studiegroep. Het Parijse ontwerp werd op de kernpunten ondersteund door de voornaamste productielanden en door een aantal verbruikslanden. Alternatieve voorstellen in zake bepaalde delen der overeenkomst werden gedaan door de Verenigde Staten, Frankrijk en de Britse koloniën. Het bleek, dat verdergaand onderzoek door de onderscheidene Regeringen nodig was, en de Conferentie ging uiteen na vaststelling ener instructie voor de voorzitter van de Conferentie om verdere beraadslagingen en conclusies van de Studiegroep te volgen, ten einde een hervatting van de Conferentie te bewerkstelligen, zodra daartoe aanleiding zou bestaan.

In 1953 gaf de „International Tin Study Group” aan een nieuwe werkgroep opdracht, andermaal de mogelijkheden van een internationale tinovereenkomst na te gaan en daarover te rapporteren. Het betreffende rapport, dat aan alle belanghebbende Regeringen werd uitgebracht, bevatte onder meer een verzoek om kennisgeving van het standpunt omtrent de opportuniteit van een hervatting der in 1950 verdaagde Tinconferentie der Verenigde Naties. Alle aan de Studiegroep deelnemende landen verklaarden zich vóór hervatting van de Conferentie, waarbij evenwel de Verenigde Staten, met verwijzing naar de ophanden zijnde herziening van de buitenlandse economische politiek, te kennen gaven, zich aan de te nemen besluiten niet te kunnen binden. Een redactiecommissie werd aangewezen, die een nieuwe ontwerp-overeenkomst opstelde. (De „Londen draft 1953”). Op de Conferentie, welke in November en December 1953 te Genève werd gehouden, bereikten de afgevaardigden van 23 Staten en gebieden overeenstemming in zake dit ontwerp. Vervolgens werd op 1 Maart 1954 de Internationale Tinovereenkomst te Londen voor ondertekening opengesteld.

II. De overeenkomst heeft ten doel het verkrijgen van stabielere tinprijzen op een voor producenten en consumenten redelijk niveau, het voorkomen van overproductie en het bevorderen van een billijke verdeling in geval van tinschaarste. De uit het verleden bekende cirkelgang van de conjunctuur van mijnbouwproducten loopt, naar bekend is, van overproductie en niet rendabele prijzen, via een stootsgewijze inkrimping van productie, investeringen en exploratie, naar allengs optredende schaarste, die gepaard gaat met onevenredig stijgende sterk schommelende prijzen, waarna de overproductie met relatief te lage prijzen weer in het zicht komt. Sedert het jaar 1950 hebben de officiële tinnoteringen te Londen gefluctueerd tussen £ 1620 en £ 566 per long ton, hetgeen zowel voor producenten als consumenten zeer ongewenste gevolgen had. Bij een jaarproductie van ongeveer 175 000 ton en een jaarverbruik van ongeveer 130 000 ton dreigt een jaarlijks overschot van ongeveer 45 000 ton de verhoudingen ernstig te verstoren. Thans is het gevaar van een aanzienlijke overproductie nog groter geworden ten gevolge van de aangekondigde beëindiging der tinaankopen voor strategische voorraadvorming door de

Verenigde Staten. De hieruit voortvloeiende problemen, welke voor de productiegebieden zeer ernstig kunnen zijn, kunnen naar de mening der Regering het best worden opgelost door middel van een Overeenkomst als de onderhavige, dat wil zeggen: door welomschreven samenwerking van productie- en verbruikslanden.

Een geleidelijke aanpassing van de productie aan het verbruik zal volgens de opzet van de Overeenkomst worden bereikt door de instelling van een buffervoorraad in combinatie met een systeem van exportquota. Door de deelnemende productielanden wordt daartoe een buffervoorraad gevormd van 25 000 ton tinmetaal, respectievelijk de tegenwaarde daarvan, in sterlingvaluta. Verbruikslanden zijn niet verplicht aan de buffervoorraad bij te dragen; zij kunnen echter vrijwillige bijdragen leveren.

De toepassing van de bepalingen der Overeenkomst wordt gesteld onder toezicht van een Tinraad, die te Londen zal zijn gevestigd en waarin de deelnemende Regeringen zullen zijn vertegenwoordigd. De Raad kiest een onafhankelijke voorzitter volgens in de Overeenkomst gegeven richtlijnen en benoemt voorts een secretaris en een beheerder van de buffervoorraad.

De Raad komt ten minste viermaal per jaar bijeen. Het stemrecht is zo geregeld, dat de deelnemende productielanden te zamen 1000 stemmen hebben en de deelnemende verbruikslanden eveneens 1000 stemmen. De verdeling van deze stemmen onder de betrokken landen is volgens jaarlijks te herziene maatstaven van belangrijkheid, op basis van tinexporten voor de productielanden en van tinimporten en -verbruik voor de verbruikslanden, in de Overeenkomst vastgelegd.

De Raad zal twee rekeningen aanhouden met betrekking tot de toepassing en uitvoering van de Overeenkomst. Op de Administratieve Rekening worden de administratie- en bureaukosten van de Raad geboekt, met inbegrip van die van het Secretariaat. Het totaal van deze rekening zal worden gedekt uit de bijdragen van de deelnemende landen naar verhouding van het aandeel, dat elk land heeft in het gezamenlijke aantal van 2000 stemmen. Op de andere, veel belangrijker rekening, de Buffervoorraad Rekening, zullen alle inkomsten en uitgaven worden geboekt, die betrekking hebben op de transacties of werkzaamheden in verband met de buffervoorraad. Deze inkomsten en uitgaven komen ten goede of ten laste van de landen, die deelnemen in de vorming van de buffervoorraad.

Voor de toepassing van de Overeenkomst zijn maximum- en minimumprijzen vastgesteld, die op gezette tijden door de Tinraad worden bestudeerd en zo nodig herzien. Als aanvankelijke minimum- en maximumprijzen voor „cash tin” te Londen gelden respectievelijk £ 640 en £ 880 per long ton. Bij het herzien van de prijzen moet de Tinraad enige vastgestelde richtlijnen in acht nemen. Het is de taak van de beheerder van de buffervoorraad door koop, respectievelijk aanbod van tin de noteringen op de Londense Metaalbeurs binnen de grenzen van de overeengekomen minimum- en maximumprijzen te houden. De marge tussen de minimumprijs van £ 640 en de maximumprijs van £ 880 per long ton is daartoe in drie gelijke delen van £ 80 verdeeld. In het laagste derde gedeelte van de prijsmarge, dus bij noteringen tussen £ 640 en £ 720, kan de beheerder tot aankoop van tin op de Metaalbeurs te Londen overgaan; in het tweede gedeelte, dus tussen £ 720 en £ 800, onthoudt hij zich van koop of verkoop, terwijl hij bij noteringen tussen £ 800 en £ 880 tin op de Metaalbeurs te Londen kan aanbieden.

Op grond van door de Tinraad elk kwartaal op te stellen ramingen en vergelijking van de vermoedelijke productie en het vermoedelijke verbruik gedurende een volgend kwartaal kan de Raad een totaal toegestaan exportquotum voor dat tijdvak vaststellen.

Het totale toegestane exportquotum wordt onder de deelnemende productielanden verdeeld op de voet van de daartoe in een tabel vastgelegde percentages, die op gezette tijden kunnen worden herzien volgens daarvoor geldende bepalingen.

In geval van een tintekort kan de Raad op grond van een onderzoek aan de deelnemende landen aanbevelingen doen, ten

einde enerzijds een maximale productie te bereiken en anderzijds een billijke verdeling te waarborgen tegen prijzen, welke de dan geldende maximumprijzen niet te boven gaan. Voorts zijn in de Overeenkomst bepalingen opgenomen, welke bij eventuele liquidatie van niet commerciële voorraden van deelnemende landen in acht moeten worden genomen, ten einde ontwrichting van de normale marktverhoudingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor zover in het bovenstaande sprake was van door de Raad te nemen besluiten, zij aangetekend, dat hiervoor verschillende systemen van meerderheidsstemverhoudingen kunnen gelden (eenvoudige meerderheid, een meerderheid bij consumenten en producenten afzonderlijk, een twee derden meerderheid e.d.).

De bepalingen van de Overeenkomst zullen gelden voor vijf jaar na haar inwerkingtreding, behoudens de mogelijkheid van vroegere beëindiging, indien volgens een bepaalde procedure blijkt, dat de Regeringen vroegere beëindiging wensen. Opzegging van de Overeenkomst door een deelnemend land kan zonder wijziging van rechten in het algemeen slechts plaats vinden met een opzeggingstermijn van twaalf maanden en niet eerder dan twee jaar na inwerkingtreding van de bepalingen der Overeenkomst. Uiterlijk vier jaar na inwerkingtreding doet de Raad een aanbeveling aan de Regeringen met betrekking tot de noodzakelijkheid of wenselijkheid van verlenging der Overeenkomst.

Bij beëindiging van de Overeenkomst zal naar een geleidelijke liquidatie van de buffervoorraad worden gestreefd. Deze zal onder rechthebbenden (dat wil zeggen de productielanden en die verbruikslanden, welke vrijwillig hebben bijgedragen) worden verdeeld volgens in de Overeenkomst neergelegde bepalingen. Nadat alle overige bezittingen zijn geliquideerd en alle verplichtingen zijn nagekomen, worden de overblijvende activa onder de deelnemende landen verdeeld op de voet van hun bijdragen aan de administratieve rekening.

III. Bij het bepalen van het standpunt der Regering met betrekking tot de Overeenkomst is overwogen, dat de conjunctuurbeheersende werking ener prijsstabilisatie voor tin niet alleen voor de productielanden, maar ook voor de verbruikslanden van groot belang is. De Regering is voorts van mening, dat bij achterwege blijven van een tinovereenkomst de tinprijzen ten gevolge van de huidige overproductie tot een zo laag peil zullen dalen, dat de economische toestand in de productiegebieden, die in het algemeen voor een groot deel hunner inkomsten van de tinproductie afhankelijk zijn, ernstig wordt geschaad. Een dergelijke situatie kan slechts leiden tot werkloosheid, politieke en sociale onrust, met directe repercussies daarvan voor de Westelijke Staten. Hierbij dient tevens te worden gedacht aan het belang, dat deze Westelijke Staten hebben bij het handhaven en zo mogelijk uitbreiden van de afzet hunner producten in de tinproducerende gebieden.

In ieder geval zal onder de huidige omstandigheden, bij een overproductie die ongeveer vijf en dertig procent van het verbruik betreft, de productie aan het verbruik moeten worden aangepast, te meer omdat gewijzigde methoden van blikbereiding, die een aanzienlijke vermindering van het tinverbruik meebrengen, naar voren zijn gekomen. De Regering acht het van veel belang, dat deze aanpassing gebeurt in overeenstemming met de bepalingen van de Overeenkomst, omdat zij in dat geval door samenwerking van producenten en consumenten geleidelijker en beheerster zou kunnen geschieden.

De Overeenkomst zal eerst in werking treden, wanneer van consumentenzijde ten minste negen landen met te zamen 333 van de 1000 stemmen der verbruikslanden en van producentenzijde landen met gezamenlijk 900 van de 1000 stemmen der productielanden de Overeenkomst hebben bekrachtigd of aanvaard. De houding van de Verenigde Staten als grootste tinconsument is hierbij uiteraard van veel belang. Alhoewel de Verenigde Staten niet zelf bij de Overeenkomst partij zullen worden, hebben zij verklaard een welwillende houding t.a.v. de tenuitvoerlegging van de Tinovereenkomst te zullen aannemen; de tinvoorraden, welke boven de „strategic stockpile” aanwezig zijn, benevens de aanvullingen uit lopende contracten,

zullen worden bevroren; bovendien zijn de Verenigde Staten voornemens met de Tinraad een nauw contact te onderhouden.

Het gemiddelde van de in de Overeenkomst genoemde minimum- en maximumprijzen, nl. £ 760 per long ton, past in het beeld van de ontwikkeling van de grondstoffenprijzen in het algemeen.

Bij overweging van het specifiek Nederlandse belang bij de Overeenkomst heeft de Regering er rekening mede gehouden, dat Nederland, hoewel het in deze Overeenkomst als verbruiksland is geclassificeerd, niet onbelangrijke tinmijnbouwbelangen en tinsmeltersbelangen heeft, die mede in aanmerking dienen te worden genomen. Hieraan moge worden toegevoegd, dat zich in het Verenigd Koninkrijk en in België soortgelijke omstandigheden voordoen. De financiële verplichtingen, welke Nederland door de Overeenkomst te bekrachtigen op zich neemt, blijven door de classificatie als verbruiksland beperkt tot een bijdrage in de administratieve kosten. De winsten of verliezen van de buffervoorraad vallen hier, evenals de bijdrage in de vorming van die voorraad, geheel buiten.

In nauw overleg met de Regeringen van het Verenigd Koninkrijk en België heeft Nederland stappen ondernomen bij de Regeringen van de overige verbruikslanden om te trachten deze tot ondertekening, respectievelijk aanvaarding en ratificatie, van de Tinovereenkomst op korte termijn te bewegen.

De landen, voor of namens wie tot en met 30 Juni jl. de Tinovereenkomst te Londen is ondertekend, vertegenwoordigen alle in Bijlage A der Overeenkomst becijferde 1000 producentenstemmen en 427 van de in Bijlage B der Overeenkomst becijferde 1000 consumentenstemmen.

De Regeringen van Brazilië, Duitsland, de Verenigde Staten en Zwitserland zijn niet tot ondertekening overgegaan.

Harer Majesteits ambassadeur te Londen heeft op 12 Maart 1954 de Overeenkomst voor het Koninkrijk ondertekend. Van de Gouverneurs van Suriname en de Nederlandse Antillen

werd bericht ontvangen, dat de beide Landsregeringen, voor wat haar betreft, geen bezwaar hebben tegen bekrachtiging. Ook van de zijde van Nieuw-Guinea bestaat daartegen geen bezwaar.

De ondergetekenden zijn van oordeel, dat de Overeenkomst zo spoedig mogelijk dient te worden bekrachtigd.

Aangezien deze zaak derhalve van spoedeisend karakter is, is met toepassing van artikel XIII van de Interim-regelingen voor Suriname en de Nederlandse Antillen, krachtens machtiging van de Kroon, afgezien van het door artikel X dier regelingen voorgeschreven raadplegen van de Landsregeringen over het onderhavige wetsontwerp, mede omdat de werkzaamheden ter uitvoering van de Overeenkomst terstond een aanvang zullen nemen zodra het vereiste aantal bekrachtigingen is verkregen. Dit kan in het begin van 1955 tegemoet worden gezien.

De Minister van Economische Zaken,

J. ZIJLSTRA.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. W. BEYEN.

De Minister zonder Portefeuille,

J. LUNS.

De Minister van Overzeese Rijksdelen,

W. J. A. KERNKAMP.

De Minister van Financiën,

VAN DE KIEFT.